

SATVERSMES TIESAS KOLĒGIJA

Jura Alunāna iela 1, Rīga, LV-1010. Tālrunis: 67830735, 67210274. E-pasts: tiesa@satv.tiesa.gov.lv

LĒMUMS

PAR ATTEIKŠANOS IEROSINĀT LIETU

Rīgā

2026. gada 27. februārī

Satversmes tiesas 2. kolēģija šādā sastāvā: kolēģijas priekšsēdētāja Anita Rodiņa, tiesneši Veronika Krūmiņa un Mārtiņš Mits,

kolēģijas sēdē izskatījusi pieteikuma iesniedzēja [.] pieteikumu par lietas ierosināšanu (pieteikums Nr. 13/2026),

konstatēja:

1. No pieteikuma izriet, ka pieteikuma iesniedzējs lūdz Satversmes tiesu atzīt Jūrmalas domes 2023. gada 28. septembra saistošo noteikumu Nr. 24 “Mājas (istabas) dzīvnieku turēšanas noteikumi Jūrmalas valstspilsētas administratīvajā teritorijā” 7. punktu (turpmāk – apstrīdētā norma) par neatbilstošu Latvijas Republikas Satversmes 64. un 96. pantam.

2. Apstrīdētajā normā noteikts, ka Jūrmalas valstspilsētas pašvaldības administratīvās teritorijas publiskajās vietās sunim jāatrodas pavadā.

3. Saskaņā ar Satversmes tiesas likuma 17. panta pirmās daļas 11. punktu persona pieteikumu Satversmes tiesā var iesniegt tikai Satversmē noteikto pamattiesību aizskāruma gadījumā.

Pieteikuma iesniedzējs 2025. gada janvārī Jūrmalā pastaigājās ar suni, kas neatradās pie pavadas un brīvi skraidīja pa ielu. Par šādu rīcību pieteikuma iesniedzējam piemērots administratīvais sods saskaņā ar Dzīvnieku aizsardzības likuma 57. pantu. Administratīvā pārkāpuma lietā atzīts, ka, neievērojot

apstrīdētajā normā noteikto, Pieteikuma iesniedzējs ir pārkāpis dzīvnieku labturības prasības.

Pieteikumā norādīts, ka Ministru kabineta 2024. gada 25. jūnija noteikumu Nr. 411 “Mājas (istabas) dzīvnieku labturības un aizsardzības noteikumi” 8. punktā ietverta prasība dzīvniekam nodrošināt fizisku aktivitāti un brīvas kustības atbilstoši tā etoloģijai un fizioloģijai, piemēram, staigāšanu, skriešanu, spēlēšanos, apgriešanos. Savukārt Eiropas Konvencija par mājas (istabas) dzīvnieku aizsardzību uzliek valstij pienākumu nodrošināt, ka dzīvniekam netiek radītas nevajadzīgas ciešanas un ka tam tiek nodrošinātas etoloģiskajām vajadzībām atbilstošas kustību iespējas. Esot pavadā, suns var pārvietoties tikai kontrolētā, lēnā un lineārā veidā, kas pēc savas būtības atbilst staigāšanai, nevis skriešanai. Apstrīdētā norma, nosakot vispārēju un pastāvīgu pienākumu sunim publiskajās vietās atrasties pavadā bez izņēmumiem, faktiski sašaurina noteikumus un konvencijā paredzēto dzīvnieku labturības standartu. Šādā veidā pašvaldība esot pārsniegusi tai piešķirto deleģējumu un pārkāpusi Latvijas Republikas Satversmes 64. pantu.

Apstrīdētā norma arī ierobežojot pieteikuma iesniedzēja Latvijas Republikas Satversmes 96. pantā ietvertās tiesības uz privātās dzīves neaizskaramību. Pieteikumā norādīts, ka ir ierobežotas viņa tiesības turēt dzīvnieku un organizēt tā ikdienas aprūpi, tostarp nodrošināt normatīvajos aktos noteiktās fiziskās aktivitātes. Nosakot obligātu suņa atrašanos pie pavadas visās Jūrmalas valstpilsētas pašvaldības administratīvās teritorijas publiskajās vietās, tiek liegtas pieteikuma iesniedzēja tiesības organizēt šo savas privātās dzīves aspektu.

Līdz ar to pieteikuma iesniedzējs ir tiesīgs iesniegt pieteikumu, ievērojot konstitucionālajai sūdzībai Satversmes tiesas likuma 18. un 19.² pantā noteiktās prasības.

4. Saskaņā ar Satversmes tiesas likuma 18. panta pirmās daļas 4. punktu pieteikumā jānorāda juridiskais pamatojums. Par juridisko pamatojumu Satversmes tiesas likuma izpratnē atzīstama juridiskā argumentācija, kurā pamatota apstrīdētās normas neatbilstība katrai pieteikumā norādītajai augstāka juridiska spēka tiesību normai.

Pieteikuma iesniedzējs uzskata, ka apstrīdētā norma neatbilst Latvijas Republikas Satversmes 64. pantam un 96. pantā nostiprinātajām tiesībām uz privātās dzīves neaizskaramību.

Vērtējot apstrīdētās normas atbilstību Latvijas Republikas Satversmes 96. pantam, Satversmes tiesa noskaidro: 1) vai apstrīdētajā normā ietvertais ierobežojums ir noteikts ar pienācīgā kārtībā pieņemtu normu; 2) vai tam ir leģitīms mērķis; 3) vai tas ir samērīgs ar tā leģitīmo mērķi (sk. *Satversmes tiesas 2021. gada 13. novembra sprieduma lietā Nr. 2018-18-01 16. punktu*).

Vērtējot, vai pamattiesību ierobežojums noteikts ar pienācīgā kārtībā pieņemtu tiesību normu, tiesa arīdzan pārbauda, vai tas pieņemts atbilstoši Latvijas Republikas Satversmes 64. pantam (sk. *Satversmes tiesas 2024. gada 4. decembra sprieduma lietā Nr. 2024-03-03 10. punktu*). Minētās pārbaudes ietvaros tiesa noskaidro pilnvarojošās normas saturu un mērķi, kā arī to, vai pašvaldība, izdodot attiecīgo normu, ir ievērojusi tai noteiktā pilnvarojuma robežas (sk. *Satversmes tiesas 2024. gada 20. novembra sprieduma lietā Nr. 2023-43-03 13. punktu*).

Satversmes tiesa, noskaidrojot, vai ierobežojums ir samērīgs ar tā leģitīmo mērķi, pārbauda: 1) vai izraudzītie līdzekļi ir piemēroti leģitīmā mērķa sasniegšanai jeb vai ar izraudzīto līdzekli var sasniegt leģitīmo mērķi; 2) vai šāda rīcība ir nepieciešama jeb vai leģitīmo mērķi nevar sasniegt ar indivīda tiesības mazāk ierobežojošiem līdzekļiem; 3) vai ierobežojums ir atbilstošs jeb vai labums, ko iegūst sabiedrība, ir lielāks par indivīda tiesībām nodarīto kaitējumu (sk. *Satversmes tiesas 2022. gada 22. decembra sprieduma lietā Nr. 2022-09-01 16. punktu*).

Pieteikumā ir sniegts konkrētās situācijas faktisko apstākļu izklāsts, citētas dažādas tiesību normas un pausts uzskats, ka apstrīdētā norma ierobežo pieteikuma iesniedzēja tiesības uz privātās dzīves neaizskaramību. Tomēr pieteikumā nav ietverta juridiska argumentācija, kas pamato šā ierobežojuma neatbilstību konkrētajai Latvijas Republikas Satversmē ietvertajai cilvēka pamattiesību normai. Tiesību normu citēšana un subjektīva viedokļa paušana, neanalizējot pamattiesību ierobežojuma tiesiskumu, nav uzskatāma par pieteikuma juridisko pamatojumu Satversmes tiesas likuma izpratnē.

Līdz ar to pieteikums neatbilst Satversmes tiesas likuma 18. panta pirmās daļas 4. punktā noteiktajām prasībām.

Ņemot vērā konstatēto un pamatojoties uz Satversmes tiesas likuma 20. panta piektās daļas 3. punktu, Satversmes tiesas 2. kolēģija

nolēma:

atteikties ierosināt lietu pēc [..] pieteikuma (pieteikums Nr. 13/2026).

Lēmums nav pārsūdzams.

Kolēģijas priekšsēdētāja

Anita Rodiņa